

РЕШЕНИЕ

27.04.2023 г.

КАРАР

№ 27-158

Уч. Советлар, д/р с. Шеланга, факс: (8172) 36-1-43

с. Шеланга

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
хакындагы нигезләмәгә үзгәрешләр кертү турында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары
турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия
Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»
248-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең кайбер
актларына үзгәрешләр кертү һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең аерым
нигезләмәсенең үз көчен югалтуын тану, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2023
елның 10 мартындагы 372 номерлы карары, Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районының «Шилангы авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставы
нигезендә

Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл жирлеге Советы
каrar итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы Шилангы авыл жирлеге Советының 2023
елның 6 мартыннан № 26-152 карары белән расланган Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль районы Шилангы авыл жирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә түбәндәге
үзгәрешләрне кертергә:

Нигезләмәнең 3.19 пунктындагы 6 пунктчасын төшереп калдырырга;

2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл
жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль
турындагы Нигезләмәнең текстын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

3. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуны Югары Ослан авыл жирлегенең
социаль-мәдәни мәсьәләләр, хокук тәртибе һәм регламентлар буенча даими
комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
ТР Югары Ослан муниципаль районы
Шилангы авыл жирлеге башлыгы

В.В.Майоров

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Шилангы авыл
жирлеге Советының
27.04.2023 ел № 27-158
карарына 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл
жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Шилангы авыл жирлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба – контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Шилангы авыл жирлеген төзекләнדרү кагыйдәләрен (алга таба – төзекләнדרү кагыйдәләрен), рөхсәт документларындагы таләпләрне, гамәлдәге законнар (алга таба – мәжбүри таләпләр), шулай ук контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижеләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәү тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль Шилангы авыл жирлегенең Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, жирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле башкарма комитетның вазыйфаи затлары - башкарма комитет житәкчесе, шулай ук башкарма комитет житәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия булган һәм җаваплы затлар.

1.5. Төзекләнדרү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләнדרү кагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләргә карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләнדרү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренәң мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торақ булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукый актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гәмәлгә ашыруга рөхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләргә тәмин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенәң куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобилъле төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гәмәлгә ашыру чорында;

- Төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән, яисә рекреация территориясендә транспорт чаралары урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күрә);

3) жирлек территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, наледидан һәм сосулкалардан чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

4) карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләргә кертеп, жәйге чорда жирлек территориясен жыештыру мәжбүри таләпләргә;

5) янгынга каршы махсус режим гәмәлдә булган чорда янгыны куркынычсызлыгының өстәмә таләпләргә;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләргә;

7) яшел үсентеләргә утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кисү билеты нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (алу), кисү билеты нигезендә һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утырту рөхсәте буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утырту рөхсәте) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны туплау өчен мәжбүри таләпләргә;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртәргә ярамау турындагы мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләргә чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләргәң үтәләшен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләргә, шул исәптән биналарның, төзелешләргәң, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Өлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлегә алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Өлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (коймалар).

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләргә бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

муниципаль контрольнең өлеге төрен гамәлгә ашырганда рискларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый, барлык планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләргә намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәҗбүри таләпләргә бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләргә һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәҗбүри таләпләргә контрольдә тотыла торган затларга җиткерү, аларны үтәү ысуллары.

2.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чараларын үткөрүгә карата өстенлекле санала.

2.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектларының законда саклана торган законга зыян (зарар) китерү куркынычы яки мондый зыян (зыян) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат контроль чараларын үткөрү турында карар

кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән башкарма комитет житәкчесенә жиберә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә башкарма контроль башкарганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүмат житкерү Югары Ослан муниципаль районының рәсми сайтында (жирлек бүлеге) «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлектә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән, массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдән гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләргә урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халыкка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алынучы затларны консультацияләү тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткөрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданның шәхси кабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуну гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында Башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындагы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;
- 2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнган мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка эверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләренә үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләренә исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертөрләрәк мөрәжәгатьләре башкарма комитетка кәргән очракта, консультацияләү башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштыру, башкарма комитет житәкчесе яки вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләренә гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләренә түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) контроль сатып алу (продукцияне (товарларны) сатканда, эшләрен башкарганда, кулланучыларга хезмәт күрсәткәндә мәжбүри таләпләренә үтәлешен бәяләү максатларында алыш-бирешне башкару өчен вәзгыятьне тудыру юлы белән);

2) мониторинг сатып алу (продукцияне (товарларны) алга таба жиберү максатларында ситуацияне булдыру юлы белән), сынауга күрсәтелгән башкарылган эшләр нәтижәләре, экспертизага, шулай ук продукцияне (товарларны) тикшерүне үткөрү, башкарылган эшләр нәтижәләрен, аларның куркынычсызлыкка һәм (яисә) сыйфатка мәжбүри таләпләргә туры килү предметына күрсәтелгән эшләр нәтижәләрен;

3) сайланулы контроль (инструменталь тикшерү һәм (яисә) продукциянең (товарларның) пробаларын (үрнәкләрен) сайлап алу аша, аларның куркынычсызлыкка һәм (яисә) сыйфатка карата мәжбүри таләпләргә туры килүен раслау максатларында);

4) контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкилләкләре, аерымланган структур бүлекчәләре) булу (эшчәнлек алып бару) урынында, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, теркәү юлы белән);

5) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

6) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

7) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3. Контрольләнгүче зат белән үзара хезмәттәшлектән башка түбәндәге контроль (күзәтчелек) чаралар уздырыла (алга таба - үзара хезмәттәшлексез контроль (күзәтчелек) чаралар):

1) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган күрсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, тикшереп торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, башка гомум үтәүне күзәтү;

2) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне контрольдә тотыла торган затлардан башка башкарма комитет үткәрә.

3.3. Планнан тыш контроль чаралар прокуратура органнары белән "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында" Федераль законның 31.07.2020 N 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы 3 пункты нигезендә килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.4. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларынан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетта гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатьләре (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турында белешмәләр булу, шулай ук контроль чараларны үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, шундый белешмәләрне алу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

3) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очракларда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турында күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин түгел.

Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары, планнан тыш тикшерүләр шулай ук "Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре турында" РФ Хөкүмәтенең 10.03.2022 N 336 номерлы карарының 3 пунктында күрсәтелгән нигезләр буенча да үткәрелергә мөмкин.

3.5. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.6. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү турындагы яисә зыян китерү куркынычы турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый күрсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай

затның контроль чарасын уздыру турында дәлилленгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.7. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет житәкчесе йөкләмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнарында булган биремнәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрақларда үткәрелә.

3.8. Гражданның, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

3.9. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә күрсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 06.03.2021 № 338 карары белән расланган белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) күрсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.10. Нишкисез эшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган гражданның һөжүм иткән очрақта, башкарма комитетта контроль чара уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокукы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткөрү индивидуаль эшкуар, гражданның Башкарма комитетинда (эмма 20 көннән дә артык түгел) әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмасы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китертү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен житди сәбәпләр бар.

3.11. Күчмә тикшерүне үткөрү срогы 10 эш көненән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатътән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатътән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

3.12. Контроль чаралар үткөрүнең барлык очраklarында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижеләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижеләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.13. Контроль чара нәтижеләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану өчен мәгълүмат җибәрү керә.

3.14. Контрольгә зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткөрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына җибәрелә.

3.15. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.16. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләренә башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә җиткерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм

муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәғлүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша җиткерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольләшүче зат булган эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждандан контроль астындагы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклегенә турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контрольдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы турында белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлегенә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын үзү тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр турында хәбәр итә. Күрсәтелгән граждандан документларны кәгазь чыганақта җибәрергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контрольне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр җибәрү, шул исәптән кәгазь чыганақта, контрольдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәғлүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәғлүмат бирү мөмкин булмаган очракта, гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.17. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча тәкдирмә бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

3.18. Мәҗбүри таләпләрне бозуларның контроль чаралары үткәрелгәндә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясә законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкланган очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм граждандарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәғлүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга җиткерү буенча Россия Федерациясә законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, төзекләндерү өлкәсендә контроль объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегенә законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары турында мәғлүмат җиткерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәғлүматны үз компетенциясә нигезендә дәүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар)

китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

Контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру йомгаклары буенча күрсәтмәне контрольдә тотыла торган зат белән үзара хезмәттәшлексез бирү рөхсәт ителми.

3.19. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданныр белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актының күчәрмәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.20. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятьләр бирүнең судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижелелеген һәм эффектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр җирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль
контроль турындагы нигезлөмөгө
1 номерлы кушымта

Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө һәм аларның
максатчан кыйммөтлөрө, индикатив күрсөткөчлөрө
ТӨП КҮРСӨТКӨЧЛӨР

1. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө төп күрсөткөчлөр
һәм аларның максатчан күрсөткөчлөрө:

Төп күрсөткөчлөр	Максатчан мөгьнөлөр (%)
Мөжбүри талөплөрне бозуның ачыкланган саныннан юкка чыгарылган очрактары өлөшө	70-80
Контроль органнарның һәм (яисө) аның вазыйфаи затларының контроль чаралар үткөргөндө гамөллөрөнө (гамөл кылмавына) карата алынган шикаятьләрнең гомуми саныннан контроль чаралар уздырганда нигезлөнгөн шикаятьлөр өлөшө	0
Суд тарафыннан гамөлдөн чыгарылган контроль чаралар нөтижөлөрө буенча кабул ителгөн карарларның гомуми карарлар санының өлөшө	0

2. Төзеклөндөрү өлкөсөндө муниципаль контроль өлкөсөндө индивидуаль күрсөткөчлөр: Федераль дөүлөт контроленең (күзөтчелегенең) индикатив күрсөткөчлөрө исемлеге

1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

3) мөжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисө контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорыннан читкө тайпылуы нигезендө хисап чорында үткөрөлгөн планнан тыш контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

4) хисап чорында үткөрөлгөн үзара хөзмөттөшлек белән контроль (күзөтчелек) чараларының гомуми саны;

5) хисап чорында үткөрөлгөн һәр КНМ төрө буенча үзара хөзмөттөшлек белән контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

6) хисап чорында дистанцион хөзмөттөшлек чараларын кулланып үткөрөлгөн контроль (күзөтчелек) чаралары саны;

- 7) хисап чорында үткөрөлгөн мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны;
- 11) контроль (күзәтчелек) чаралары нәтижәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жиберелгән гаризалар саны;
- 13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдән баш тарткан контроль (күзәтчелек) чараларын үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;
- 14) хисап чоры ахырына контрольнең исәпкә алынган объектларының гомуми саны;
- 15) хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларының һәркайсы хәвеф-хәтәр категориясе буенча хисап чоры ахырына кертелсә;
- 16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;
- 17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чаралары уздырылган исәпкә алынучы контрольдә тотучы затлар саны;
- 18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контрольдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләрнең гомуми саны;
- 19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срогын бозган шикаятьләр саны;
- 20) тикшерү нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) органы карарын тулысынча йә өлешчә юкка чыгару турында яки контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) хисап чорында гамәлгә яраксыз дип тану турында карар кабул ителгән судка кадәр тәртиптә контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелгән шикаятьләр саны;
- 21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жиберелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;
- 22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан хисап чорында игълан ителгән таләпләрне канәгатләндерү турында карар кабул ителгән суд тәртибендә жиберелгән контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмауларына) дөгъва белдерү турында дөгъвалар саны;
- 23) дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткөрөлгән һәм аларның нәтижәләре дәрәс түгел дип табылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чаралары саны хисап чорында.